

Благодійна організація
«ФОНД МИЛОСЕРДЯ ТА ЗДОРОВ'Я»

Сприяємо зміцненню почуття людської гідності у громадян України, надихаємо на активні відповідальні дії задля захисту прав людини, здійснення принципів Верховенства права і демократії в Україні.

РІЧНИЙ ЗВІТ
2020

про БО «Фонд милосердя та здоров'я»

БО «Фонд милосердя та здоров'я» (стара назва Херсонський обласний Фонд милосердя та здоров'я) – благодійна організація з нефіксованим членством, зареєстрована 19 січня 1989 року, перереєстрована 6 грудня 2016 року.

Місія – сприяти зміцненню почуття людської гідності у громадян України, надавати знання та надихати на активні, грамотні, відповідальні дії задля захисту прав людини.

Задля цього БО «Фонд милосердя та здоров'я» здійснює благодійну, правозахисну та правоосвітню діяльність в інтересах українського суспільства в цілому, а також в інтересах осіб, які потребують допомоги, реалізацію та захист прав людини і громадських інтересів, пропаганду ідей гуманізму та милосердя.

Керівні органи: Загальні збори, Правління, Виконавчий директор і Наглядова Рада.

Голова правління – Денис Костюнін.

Виконавчий директор – Алла Тютюнник.

Джерела фінансування

Кошти Фонду формуються за рахунок благодійних внесків колективів організацій, фірм та окремих громадян, спонсорської допомоги у виконанні програм, пасивних доходів, доходів від основної діяльності, грантів.

Проекти та програми БО «Фонд милосердя та здоров'я» у 2020 році

Громадська приймальня БО «Фонд милосердя та здоров'я»

Керівник громадської приймальні – Олена Старюк.

Починаючи з 1998 року, при БО «Фонд милосердя та здоров'я» (БО ФМЗ) працює громадська приймальня, яка надає малозабезпеченим мешканцям області безкоштовну інформаційну, правову, соціальну допомогу.

У громадській приймальні в 2020 році працювали два експерти: 1 координатор, 2 юристи.

Громадська приймальня БО «Фонд милосердя та здоров'я» в 2020 році проконсультувала 647 людей із різноманітних юридичних питань. У 37 випадках допомогли написати відповідні заяви, звернення, скарги до органів державної влади і органів місцевого самоврядування, у 24 випадках – складено процесуальні документи, у 14 випадках звертались на користь клієнта до різноманітних органів влади, у 18 випадках представляли інтереси клієнтів у судах.

З лютого по грудень 2020 року громадська приймальня, яка входить в мережу Громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини» надавала безоплатну правову допомогу людям, що живуть з ВІЛ/СНІД, вразливим до зараження ВІЛ та хворим на туберкульоз по проекту [«Розвиток правової мережі для захисту прав людей, які живуть з ВІЛ/СНІД, представників ключових спільнот ЛЖВ та осіб, хворих на туберкульоз»](#) за фінансової підтримки [Благодійної організації «Всеукраїнська мережа людей, які живуть з ВІЛ/СНІД»](#) в рамках реалізації проекту «Інвестиції з метою впливу на боротьбу з туберкульозом і ВІЛ-інфекцією», підтриманого Глобальним фондом для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

Мета проекту - збільшення кількості успішних судових прецедентів захисту ЛЖВ та інших вразливих груп, що безпосередньо впливає на зміну ставлення до них професійного середовища та суспільства в цілому. Посилення Верховенства права завдяки судовим та адвокаційним зусиллям на національному та міжнародному рівнях, аналіз законодавства та практики, забезпечення для широкої публіки об'єктивної та неупередженої інформації щодо ситуації з правами вразливих груп і вироблення рекомендацій для впровадження змін – заходи, які спрямовані на поліпшення загальної ситуації з правами людини.

Цільова група:

- особи, які живуть з ВІЛ/СНІД;
- особи, хворі на туберкульоз;
- представники ключових спільнот, уразливих до ВІЛ, до яких належать: люди, які вживають ін'єкційні наркотики (надалі – ЛВІН); секс працівники; чоловіки, які мають секс з чоловіками (надалі – ЧСЧ); особи позбавлені волі (затримані, підслідні, засуджені) та колишні ув'язнені, які входять до групи кінцевих бенефіціарів; жінки, які живуть з ВІЛ; підлітки, яких торкнулась епідемія ВІЛ.

Всього юристами БО «Фонд милосердя та здоров'я» надано 190 консультацій особам, які живуть з ВІЛ/СНІД, представникам ключових спільнот ЛЖВ та особам, хворим на туберкульоз.

- [Творімо добро разом](#)
- [Подяка з Польщі](#)

Минулого року Херсон потрапив до п'ятірки з найбільшою кількістю випадків перешкоджань діяльності журналістів. Цьогоріч лише за період карантину там трапилося щонайменше 6 інцидентів.

Про це херсонський журналіст Сергій Нікітенко розповів в інтерв'ю ZN.UA в рамках проекту УГСПЛ щодо підтримки та захисту та підтримки громадянського суспільства.

[За карантин у Херсоні зафіксували 6 випадків перешкоджань журналістам.](#)

На журналіста онлайн-газети «Вгору» Дмитра Багненка напали в центрі Херсона. Медики констатували закриту черепно-мозкову травму, струс головного мозку, забій м'яких тканин голови.

Дмитро Багненко за завданням редакції писав про незаконне знищення дерев на зеленій зоні проспекту Ушакова, яка розмежовує проїжджу частину і пішохідну зону. Він побачив, як невідомі пиляють молоді дерева й почав фіксувати це на фото та відео. Пильщики занервували та пішли радитися до координатора. Ним виявився місцевий псевдоактивіст Кирило Стремоусов (відомий за проросійськими акціями, стріляниною в прес-клубі «Новий день», нападами на чиновників та депутатів). Кирило сидів неподалік у кафе ще з одним «активістом» Валерієм Кулешовим.

Інформація про цю подію на сторінці «Вгору» в Фейсбук отримала неабиякий резонанс. Дописувачі почали навіть «битися об заклад» - усі дерева знищать за вихідні, чи залишать ті, що не встигли спилити до приїзду журналіста. «Активісти» та їх прибічники почали стверджувати, що роботи проводять законно, що у них є всі дозволи на облаштування тут парковки для кафе, а замість знищених дерев насадять нові.

У той же час на телефон Дмитра почали надходити повідомлення від невідомих, які спочатку вимагали зняти публікацію про знищення дерев на сторінці видання, потім ті ж самі аноніми пропонували заплатити за це гроші. А в групі Фейсбук, яку адмініструє Валерій Кулешов, коментарі на підтримку «Вгору» хтось почав швидко видаляти. Інші коментарі, як приміром, заклик підпалити «цю контору», тобто, редакцію «Вгору» - залишали.

За черговим завданням редакції, Дмитро Багненко знову пішов до місця події сфотографувати, чи залишилися там дерева (до речі - залишилися, робітники насипали навколо них щебінь, але більше їх не чіпали). І там до нього підійшли Кирило Стремоусов та Валерій Кулешов. Вони одразу почали ображати кореспондента «Вгору» та заважали йому виконувати свою роботу. Усе це Стремоусов сам знімав та стримів (парадоксально, але завдяки цьому редакція має докази проти нього). Однак коли Дмитро почав викликати поліцію, Стремоусов вдарив його по голові.

На місце події прибув наряд патрульної поліції, слідча, а також адвокат та юрист громадської приймальні Благодійної організації Фонд милосердя та здоров'я Олександр Данилов.

Стремоусов стверджував, що нікого не чіпав, не бив і не заважав. Кулешов давати пояснення відмовився. [Подробиці нападу на журналіста «Вгору», Як слідча Тетяна Голованова справи «хоронить», Справу про напад Стремоусова на журналіста «Вгору» Дмитра Багненка знову розслідують](#)

З січня 2020 року громадська приймальня приймає участь у проекті Громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини»: «Забезпечення правового захисту правозахисників та активістів в Україні», мета якого - встановлення та просування системного механізму правової підтримки правозахисників в Україні:

1) Забезпечення захисту прав та ефективного розслідування порушень прав HRD,

2) Посилення ролі українського громадянського суспільства у просуванні прав HRD та запобіганні нападам шляхом прямої підтримки HRD під загрозою та адвокатських зусиль

Юристи дев'яти громадських приймалень УГСПЛ (Київ, Чугуїв, Львів, Чернігів, Одеса, Суми, Херсон, Черкаси, Дніпро) [надають постраждалим активістам безоплатну правову допомогу.](#)

Проект Медіаплатформа «Вгору» vgoru.org

Керівники проекту – Алла Тютюнник, Леонід Бондарчук.

Медіаплатформа «Вгору» заснована у 2005 році правозахисними організаціями БО «Фонд милосердя та здоров'я» (стара назва Херсонський обласний Фонд милосердя та здоров'я) та ГО «Докудейз» (стара назва ГО «Південь»). У 2020 році аудиторія сайту <http://vgoru.org/> - 479 961 унікальних відвідувачів та 898 474 переглядів.

Продовжували роботу сторінки Медіаплатформи «Вгору» у соціальних мережах:

- [Facebook](#) - охоплення 250 000 на місяць;
- [YouTube](#) - 58 063 унікальних перегляди та 214 754 покази;
- [Instagram](#) - охоплення 4000 на місяць.

У 2020 році в зв'язку з карантинном через пандемію коронавірусної інфекції COVID-19, формати звичної роботи і підготовка матеріалів ускладнилися. Із 17 березня до середини травня команда «Вгору» працювала дистанційно. Усі виїзди пов'язані із проектами довелося відмінити через карантинні обмеження. Як і по всій Україні, у Херсоні дохід редакцій від реклами вплав майже до нуля, що поставило під загрозу роботу багатьох незалежних редакцій.

Щоб швидше адаптуватись до дистанційної роботи команда з березня 2020р. впровадила в роботу кілька онлайн інструментів: Trello, Zoom, Google Drive, Bitrix24.ua, IP-телефонія, створили багато спільних робочих чатів в месенджерах Фейсбук і Телеграм. З червня ми запустили відділ продажів і вдосконалили структуру редакції (програма підтримки незалежних ЗМІ від Thomson Reuters Foundation). З червня по грудень 2020р. редакція працювала в адаптивному режимі - в офісі, онлайн, дистанційно за необхідності.

У редакції «Вгору» і в Агентстві журналістських розслідувань у 2020 році постійно працювали 7 професійних журналістів, у наповненні онлайн газети брали участь працівники громадської приймальні, юристи, волонтери, активісти з партнерських НДО, районних ЗМІ, блогери, соціальні журналісти.

Усі медіаресурси БО «Фонд милосердя та здоров'я» були створені для просування демократичних цінностей і посилення громадянського суспільства в Херсонській області шляхом забезпечення громадським лідерам і демократично налаштованим громадянам доступного незаангажованого медіапростору для реалізації права на отримання інформації та права на свободу слова. Медіаплатформа «Вгору» <http://vgoru.org/>, «АЖУР», сторінки в соцмережах - це інструменти для реалізації місії БО ФМЗ, а також трибуна для громадських організацій Херсонської області, майданчик для їх об'єднання, для відкритого діалогу суспільства з владою, інструмент для проведення кампаній едвокасі, правозахисних кампаній.

Журналісти «Вгору» брали участь у проекті **«Donbas Media Forum та міжрегіональне співробітництво для виробництва якісного контенту для Сходу України»** впроваджується за підтримки Медійної програми в Україні, яка фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) і виконується міжнародною організацією Internews, де журналісти разом з експертами створюють відеосюжети та статті на важливі для всієї

Україні теми. У рамках проекту було виготовлено та опубліковано 4 матеріали:

1. [Офіційно за рік 27 херсонців потрапили в рабство. Як це сталося та чому постраждалих насправді більше](#)
2. [«Загублений рай» у Чорному морі або як перетворити острів Джарилгач на туристичний магніт](#)
3. [Чого очікувати від ліквідації туберкульозних закладів Херсонщини](#)
4. [Портрет особливого художника. Відео](#)

Протягом року команда «Вгору» працювала у проєкті [«Україна+»](#), що реалізується ГО «Інтерньюз-Україна» з метою підтримки незалежних медіа та створення якісних мультимедійних матеріалів на актуальні теми в регіональних медіа. За цей час ми створили 13 мультимедійних матеріалів з відео та інфографікою. В рамках проєкту редакція також отримала технічну підтримку для сайту, менторський супровід виготовлення матеріалів та змогла придбати квадрокоптер.

3 травня минулого року редакція «Вгору» разом з БО «Фонд милосердя та здоров'я», ГО «Інформаційний ресурсний центр «Правовий простір» та ГО «Глобальний погляд» проводили **інформаційну та промоційну кампанію [громадського бюджету міста Херсона на 2020 рік](#)**. У рамках проєкту журналісти «Вгору» провели інформаційну кампанію у соціальних мережах та виготовили 16 матеріалів.

Також редакція долучилась до ще одного мережевого проєкту **«Протидія незалежними регіональними медіа за допомогою інструментів фактчеку маніпуляціям суспільною думкою, пропаганді та дезінформації під час місцевих виборів 2020 року»** Громадської організації «Центр аналітики і розслідувань» (фактчек-проєкт [«БезБрехні»](#)). Журналісти проводили викриття фейкової інформації в Херсонській області, інформування про методи соціального маніпулювання, дезінформації, фабрикації завідомо неправдивої інформації. Загалом вийшло 12 фактчеків.

У період виборів в Україні минулого року «Вгору» приєдналась до проєкту **«Election watch»** від [Media Development Foundation](#) (ГО «Фонд розвитку ЗМІ»), в рамках якого журналісти навчались як цікаво висвітлювати події під час виборчого процесу та опанували нові формати. В рамках проєкту ми створили відео-експлейнер [«Чому на Херсонщині буде п'ять районів?»](#) та запустили згодом серію експлейнерів на сайті та у соц. мережах.

У листопаді «Вгору» отримала стипендію у рамках проєкту **«Підтримка Представництва ЄС в Україні в його медіа-діяльності»** на індивідуальний прес-тур та виготовлення двох матеріалів:

1. [Українська консервація «Стодола» готується підкорювати Європу](#)
2. [Секрети потужного старту Баштанської громади](#)

У минулому році на сайті онлайн газети «Вгору» продовжилось наповнення рубрики [«Безпека в громадах»](#), де редакція видання висвітлювала, як в малих громадах забезпечується правопорядок. Загалом вийшло 71 аналітичний матеріал.

Стратегічне планування редакції "Медіаплатформи "Вгору".

Кампанія адвокати "Комунальні приміщення громади Херсона"

Протягом 2020 року 87 комунальних приміщень херсонської громади хотіли продати за безцінь. Журналісти «Вгору» проводили розслідування та разом з юристами БО «Фонд милосердя та здоров'я», партнерами та активістами вели інформаційну та правозахисну кампанію на захист приміщень.

На сесії 20.12.2019 р. очільниця управління комунальної власності Херсонської міської ради Аліса Вербицька підклала у проект рішення про приватизацію об'єктів комунальної власності додаток, де замість 12 складських приміщень, які депутати на комісіях погодили на продаж, значилося вже 87. Більшість депутатів навіть не заглянули в додаток і проголосували "за". Фальсифікацію виявили майже одразу, спалахнув скандал. Але тодішній мер Херсона Володимир Миколаєнко все одно підписав те рішення.

Під продаж потрапили й ряд приміщень Централізованої бібліотечної системи, і приміщення стратегічного об'єкта - міської системи оповіщення при надзвичайних ситуаціях, і чимало інших "ласих шматків". Деякі з них заздалегідь були ретельно відремонтовані за кошти бюджету міста.

За заявою тодішнього секретаря міськради Олени Урсуленко відкрито кримінальне провадження за ч. 1 ст. 366 (Службове підроблення) та ч. 1 ст. 364 (Зловживання владою або службовим становищем) Кримінального Кодексу України. Під час розслідування правоохоронці домоглися накладення арешту на всі ці приміщення - аби запобігти дерибану. Щоправда, декілька приміщень з того переліку пані Вербицька вже встигла продати. Їх "за копійки" придбали ФОП Каплунова Аліна Валентинівна, ФОП Юрченко Ганна Сергіївна, ФОП Корнуняк Світлана Іванівна, ФОП Стаднік Людмила Василівна та Громадська організація "Добра справа Херсонщини". За приблизними розрахунками, тим самим бюджету міста вже задано збитків на 5 млн грн.

У листопаді 2020 року за позовом Олени Урсуленко та відокремленого підрозділу громадської спілки «Об'єднання народного контролю України» Херсонський окружний адміністративний суд визнав протиправним та скасував рішення сесії, яким було затверджено на приватизацію 87 об'єктів комунальної власності. Крім того, суд визнав протиправними дії Володимира Миколаєнка.

Але коли міська рада минулого скликання вже склала свої повноваження, а рада 8-го скликання тільки складала присягу (27 листопада), Аліса Вербицька подала від імені Херсонської міської ради апеляційну скаргу на це рішення суду. Та після звернення Олени Урсуленко й публікації про перебіг подій у «Вгору» новий очільник міста Ігор Колихаєв відкликав скаргу.

15 січня 2021 року П'ятий апеляційний адміністративний суд задовольнив заяву Херсонської міської ради про відкликання апеляційної скарги. Тобто, постанова першої інстанції про скасування скандального рішення сесії - в силі.

Проте протистояння ще не закінчилося. Як нам стало відомо, 28 грудня минулого року апеляційну скаргу подали також інші фігуранти справи - покупці приміщень з вищезгаданого переліку. «Вгору» продовжує слідкувати за подіями та вести інформаційну кампанію.

Робоча нарада команди Медіаплатформи «Вгору».

Проект «Тест на законність»

З січня по червень 2020 року БО «Фонд милосердя та здоров'я» реалізовувала проект «Тест на законність» метою якого є підвищення рівня активності й ефективності боротьби громад з корупцією у Херсонській області через проведення регулярних журналістських розслідувань, викриття корупційних схем та прогалин у законодавстві, налагодження системного механізму збору інформації про факти корупції від населення у онлайн газеті «Вгору». Проект «Тест на законність» реалізовувався за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження».

Для досягнення мети [Агенція журналістських розслідувань «Вгору»](#), заснована в 2010 році, здійснила наступні кроки:

1. Розслідування “Корупція у процесі децентралізації влади і створення об’єднаних територіальних громад”. Під час розслідування ми виявили, що невирішених проблем з децентралізацією у області дуже багато. У новому перспективному плані, який затвердили у квітні “перекроїли” перспективний план ще не створених об’єднаних територіальних громад Херсонщини, а 5 ОТГ, які вже діють декілька років взагалі, без їх відома, приєднали до крупніших ОТГ, які розташовані поруч. До того ж мешканців ОТГ не попереджали про такі

зміни, а просто поставили перед фактом. Громади вже планують подавати до суду, адже коли вони об'єднувалися ще у 2015-2016 роках, то отримали позитивні оцінки та успішно існували ці роки, а тепер усі їх зусилля зводять нанівець.

Жителі Новотроїцького району проти об'єднання в одну велику ОТГ, вони протестують і вимагають створити 4 окремі громади. За результатами роботи створеної робочої групи по цьому питанню до Мінрегіону надіслали листа щодо можливості перегляду формування ОТГ у цьому районі.

Схожа проблема у Генічеському районі. Тут також планують зробити одну велику громаду на район, яка буде ще більшою за Новотроїцьку. Щасливцевська сільська рада вже подавала електронну петицію на сайт інтернет-представництва Президента України, але там вона так і не з'явилася. Також надіслали листа Президенту Володимирі Зеленському з проханням допомогти громадам утворити окрему сільську ОТГ з підписами 73% виборців Арабатської Стрільки. Тепер питання вирішуватиме суд, наступне засідання продовжиться 4-го серпня.

Справи ще однієї громади також будуть вирішуватись у суді. Нова Збур'ївка Голопристанського району подала позов проти об'єднання села Стара Збур'ївка з Голопристанською ОТГ. Річ у тому, що за початковим перспективним планом село Нова Збур'ївка Голопристанського району мало стати центром об'єднаної територіальної громади. До неї планувалося включити ще три сільради: Стару Збур'ївку, Рибальче та Геройське. Однак Рибальче об'єдналося з Чулаківкою. Тому спільної межі між Новою Збур'івкою та Геройським не стало, тож ці сільради вже не можуть об'єднатися. А мешканці Старої Збур'ївки увійшли до складу Голопристанської ОТГ. А за новим перспективним планом Нову Збур'ївку заплановано включити до складу Голопристанської ОТГ. Підготовче засідання продовжиться 7 липня. Але, за згодою всіх сторін, у цей день одразу мають перейти до розгляду справи.

Всі ці питання мають бути вирішені до місцевих виборів, які повинні відбутися восени цього року. Як цей процес буде відбуватися далі поки невідомо.

Публікації створили резонанс у суспільстві й привернули увагу до ситуації судової влади (зокрема, Херсонського окружного адміністративного суду, де розглядатиметься ця справа). Під час карантину доступ журналістів до судових засідань обмежено, однак представники апарату суду пообіцяли надавати всю потрібну інформацію та, за попередньої домовленістю, допускати журналістів «Вгору» на цей процес.

2. Розслідування: “Сміттеві гроші”. Ми дослідили та описали наявну сьогодні схему поводження із відходами у Херсоні, а також як це має бути з урахування сучасних тенденцій в управлінні відходами.

У процесі аналізу документів, спілкування із інтерв'юерами та написання матеріалів прийшло розуміння, що органи місцевої виконавчої влади не бажають втручатись, змінювати та осучаснювати сферу поводження із відходами. Причини можуть бути різні: відсутність мотивації, фінансових та кадрових ресурсів, недостатня комунікація із депутатським корпусом, можлива корумпована зацікавленість (підтверджень останній ми не знайшли).

Після виходу наших публікацій був прийнятий тариф на захоронення побутових відходів, якого не було в Херсоні протягом останніх декількох років. Він є одним із ключових елементів для імплементації необхідних рішень щодо поводження із відходами на місцевому рівні.

Після виходу наших публікацій був прийнятий тариф на захоронення побутових відходів, якого не було в Херсоні протягом останніх декількох років. Він є одним із ключових елементів для імплементації необхідних рішень щодо поводження із відходами на місцевому рівні.

3. Розслідування: “Куди щезають комуналки”. Редакція “Вгору” об'єдналася з правозахисниками, з чиновниками та депутатами, які також виступали проти дерибану комунальної власності і почали спільну кампанію едвокасі.

Стосовно 87 комунальних приміщень, поліція відкрила кримінальне провадження за попередньою кваліфікацією злочину за ч. 1 ст. 366 (Службове підроблення) та ч. 1 ст. 364 (Зловживання владою або службовим становищем) Кримінального Кодексу України. Правоохоронці також звернулися до суду з клопотанням накласти арешт на ці приміщення. Адже дуже висока ймовірність, що поки триває слідство, всі 87 приміщень громади перейдуть за безцінь у приватні руки. Однак суддя першої інстанції Дмитро Гонтар (Херсонський міський суд) не погодив арешт. Тоді прокуратура звернулася до вищої інстанції. Колегія суддів Херсонського апеляційного суду заборонила вчиняти будь-які дії зі всіма 87 об'єктами. А також вказала Дмитру Гонтарю, що його аргументи були безпідставними.

Керівниця Управління комунальної власності Аліса Вербицька стверджувала, що вона не причетна до цієї афери, а лише виконувала свої повноваження та рекомендації профільної депутатської комісії. Однак журналісти «Вгору» змогли довести, що вона напряду причетна до розпродажу комунальної власності.

Також розкрили схему обробки навколо квартир та дослідили, чому це стає можливим.

Наразі квартири до комунальної власності можуть надійти лише у випадках смерті одиноких жильців. Однак більша частина такого житла на баланс громади не потрапляє, бо опиняється у власності приватних осіб. Адже відомості про відмерлу спадщину до міської влади офіційно не надходять. Крім того, у випадках приватизованого житла мерія має, за законодавством, чекати рік, перш ніж подати позов до суду про встановлення права власності.

А за цей час з'являються невідомі нікому раніше підставні «співмешканці» або «дальні родичі».

До відчуження житлових приміщень причетні нотаріуси, адвокати, судді, правоохоронці, керівники ОСМД та підставні особи.

Якщо житло не приватизоване, право власності на нього оформляється через суд, на підставного співмешканця/співмешканку (бо родичі не мають права претендувати на нього) й одразу декілька разів перепродують чи дарують.

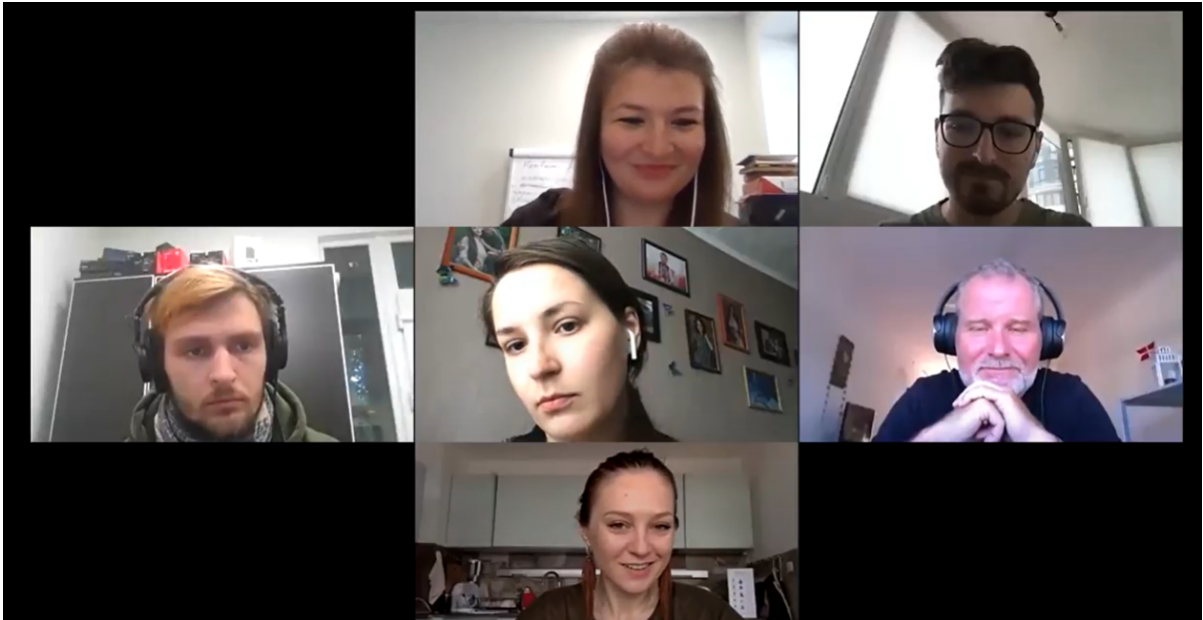
Якщо житло приватизовано, то оформлюють також через суд на співмешканця/співмешканку, чи через нотаріусів на «лівих» родичів.

Жодних організаторів цієї схеми досі не притягнуто до відповідальності, кримінальні справи «буксують» на стадії досудового розслідування.

Яким чином відчужують житло, показано на конкретному прикладі з квартирою № 97 по вул. Університетській з зазначенням прізвищ осіб, які брали в афері безпосередню участь.

Програма підтримки незалежних ЗМІ від Thomson Reuters Foundation

З квітня Медіаплатформа «Вгору» в рамках проекту отримує постійний менторський супровід з медіаменеджменту, роботу з персоналом, опанування нових форматів контенту, створення відеоісторій, запровадження онлайн інструментів у роботі команди, просування контенту у соціальних мережах, монетизація контенту та розвиток відділу продажів.

Онлайн навчання з менторами.

За результатами проекту була удосконалена структура редакції, запущений відділ продажів та Продакшн студія, опановані нові формати текстових, фото та відеоматеріалів. БО “Фонд милосердя та здоров’я” також отримала грант на інституційний розвиток та створення контенту - 36 статей, 4 інфографіки та 7 відеосюжетів. Разом з менторами команда прийняла рішення створити тревел-шоу, що буде популяризувати маловідомі місця Херсонщини.

Тревел-шоу “Поїхали далі”

З червня по жовтень 2020 року командою “Вгору” та партнерами з Першої Херсонської кіношколи було створено [тревел-шоу “Поїхали далі”](#) за підтримки Фонду Томсон Ройтерз (проект з розвитку незалежних медіа) та місцевого бізнесу. Для команди цей проект став першим досвідом реалізації такого масштабного відео проекту, а також по залученню коштів від бізнесу.

Кадр із 3го випуску тревел-шоу “Поїхали далі”.

Південь України до певної міри все ще перебуває у полоні проросійських міфів про одну імперію - один народ. Але Революція Гідності, збройна агресія Росії, потоки фейків та дезінформації змінили ставлення до цих міфів жителів регіону. Люди змушені рефлексувати та шукати власну самобутність в рамках Незалежної України. Виокремлювати локальний культурний код та шукати його місце поруч із десятками інших, які є в Україні.

Нині надзвичайно важливо розповісти про нього зрозуміло, цікаво та просто. Презентація цього краю вимагає прискіпливого вивчення історії та безжального відкидання зайвого та сфальсифікованого. Потребує гарної картини та ненав'язливих пояснень. Будь-який найкращий культурний або туристичний продукт має бути якісно та цікаво поданий до кінцевого споживача.

Мета проекту була створити цікавий та популярний для широкої аудиторії відео контент, у якому будуть запаковані непопулярні меседжі. Тревел-шоу показує Південь України не як імперський придатак, а як самодостатній регіон у складі Незалежної України. Відкриває недосліджені території на культурній мапі країни та надихає внутрішніх туристів та гостей регіону досліджувати нові місця та їхню історію. Шоу показує широкому загалу культурний потенціал Півдня як частини загальноукраїнської ідентичності, згуртовує мешканців регіону та активізує у протидії фейкам та маніпуляціям, сприяє зміні сприйняття нав'язаного проросійського дискурсу щодо цінностей “єдиної країни”.

У [першому сезоні “Поїхали далі”](#) у 2020 році вийшло 5 епізодів, трейлер та епізод зі смішними дублями. Аудиторія проекту на даний момент становить 200 000 глядачів у Херсонській, Миколаївській, Запорізькій, Дніпропетровській та Київській області. Ми отримали тільки позитивні відгуки, фото туристів з місць зйомок, а також повідомлення, що один з наших глядачів у Німеччині побачив на архівних фото свою родину. В одному з випусків ми розповідали про село Льово, а це була одна з найбільших єврейських колоній Радянського союзу і відеоряд був доповнений ретроспективою - архівними фото з бібліотеки села. Наш глядач з Німеччини, єврей за національністю, впізнав на фото свою бабусю і показав їй відео. Бабця впізнала на фото загублених родичів. Наплакавшись по телефону їх родичі в Україні, Німеччині та Ізраїлі зв'язались із одним із членів команди “Поїхали далі” і взяли контакти бібліотеки. Родина вирішила, що треба зберегти пам'ять і зібрати всі можливі згадки про родичів та фотографії.

У вересні команду тревел-шоу також запросили [виступити на Dream ГогольFest](#) і розповісти про проект. У січні цього року ми почали розробляти концепцію другого сезону “Поїхали далі”.

Телепрограма «Шерифи для нових громад»

З серпня по жовтень 2020 року команду “Вгору” та команду проекту “Шерифи для нових громад” створила 12 епізодів про життя та роботу “шерифів” у херсонських громадах. Проект відібрали 2019р. на відкритому конкурсі “Створюй із Суспільним”. З 9 листопада щопонеділка о 21:35 в ефірі всіх регіональних телеканалів Суспільного виходив [інформаційний тележурнал “Шерифи для нових громад”](#).

Під час реформи правоохоронних органів в Україні значно скоротилася кількість дільничних офіцерів. Тепер один офіцер повинен обслуговувати 6 тисяч населення. Тож сільські дільничні мають опікуватися 10 - 15-ма населеними пунктами, відстань між якими десятки, а іноді сотні кілометрів. Безумовно, вони не встигають займатися профілактикою конфліктів і злочинів, тобто своєю безпосередньою роботою. І тоді на допомогу приходять шерифи.

Кадр з телерограми «Шерифи для нових громад».

«Програма «Шерифи для нових громад» — це історії про надзвичайних мешканців Херсонщини, які працюють у своїх громадах «замість поліцейського». В Україні на законодавчому рівні немає такої посади, як шериф, але на побутовому рівні, на рівні маленького містечка чи села, — є. Бо так із повагою їх називають земляки. Ці люди не мають такого соціального захисту, прав та повноважень, як правоохоронці, адже вони — звичайні цивільні громадяни. Але коли трапляється біда чи якісь негаразди — «шерифи» першими приходять на допомогу. Бо вони завжди на зв'язку і поруч — у будь-який час, у свята й негоду», — розповідає керівниця відеопроекту Ірина Ухваріна.

Програма «Шерифи для нових громад» є частиною більшого однойменного проекту БО «Фонд милосердя та здоров'я», який триває з 2017р. та працює вже у 6-ти областях України. Мета проекту активізувати громади та розповісти про успішний досвід малих і середніх громад у самостійному вирішенні безпекових проблем.

Наразі, проект «Шерифи для нових громад» є одним з найуспішніших та наймасштабніших проектів організації, а програма на всіх регіональних телеканалах Суспільного дозволила розширити аудиторію на всі області України. Команда при роботі над відео проектом отримала неоціненний досвід, а відео у соціальних мережах Суспільного продовжують набирати десятки тисяч переглядів, аудиторію телебачення, на жаль, виміряти неможливо.

Проект «Херсонський ЗМІ «Вгору» підноситься вгору»

З липня по грудень команда Медіаплатформи «Вгору» працювала над проектом за підтримки програми міжнародної технічної допомоги «Зміцнення громадської довіри» (UCBI II), що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID). Цілі проекту - виготовлення та поширення якісного соціально значимого контенту на сайті «Вгору» та розширення аудиторії, що зменшить споживання населенням області недостовірною контенту та збільшить обсяг якісної місцевої інформації. Залучена аудиторія проекту у цьому

звітному періоді складає 629 462 читачів та глядачів, з яких читачів - 52 523 на сайті, 371 694 у соціальних мережах, глядачів - 205 245 глядачів у Facebook і Youtube.

Згідно плану реалізації проекту були виконані наступні активності:

1. Оновлення розділу «Місцева демократія» на сайті онлайн газети «Вгору».

Підготовлено та опубліковано 54 статті з 45 запланованих та такі теми:

- «Бізнес під час карантину» - історії про те, як малі та середні бізнеси виживають під час карантину, і як вони гуртуються для допомоги жителям під час пандемії – 4 публікації, які прочитали 3240 осіб.

- «Сучасні герої» - успішні історії про те, як люди допомагають один одному в умовах пандемії, що роблять ГО для боротьби із коронавірусом, які ініціативи та об'єднання виникають у містах та в області – 4 публікації, які прочитали 1076 осіб.

- «Перевірка фактів» - перевірка заяв на повноту, точність та наявність маніпуляцій, показуючи використання пандемії політичними партіями та групами бізнесменів при підготовці до місцевих виборів - 5 публікацій, які прочитали 2703 особи.

- «Наша охорона здоров'я» - матеріали про готовність нашої системи охорони здоров'я до пандемії, чим забезпечені місцеві лікарі, поради щодо того, як боротися із коронавірусом у сільській місцевості, статистика, робота з органами влади; інтерв'ю з лікарями; зміни в охороні здоров'я – 10 публікацій, які прочитали 7356 осіб.

- «Впустіть реформи» - аналіз процесу впровадження реформ на місці, позитивні та негативні приклади, порівняння з досвідом розвинутих країн – що спрацює там і що може спрацювати / не спрацює в нашій країні (охорона здоров'я, поліція, суди, процес децентралізації влади, які переваги отримують мешканці Херсона від реформ у сферах охорони здоров'я, освіти, енергетики, сільського господарства, тощо) – 7 публікацій, які прочитали 2682 читачі.

- «Дія закону» - коментарі юристів до статей про дії органів влади в процесі реалізації реформ, що спрямовані на Європейську інтеграцію, про дії громад та окремих громадян з точки зору закону та прав людини. Статті про методи впливу громадян на органи влади, про інструменти захисту прав та інтересів громадян – 4 публікації, які прочитали 1265 осіб.

- «Новини громади» - матеріали активних членів громад Херсонської області про успішне вирішення ними нагальних проблем сільських громад – 6 публікацій, які прочитали 7191 особа.

У третьому майлстоуні рубрика «Прозорі кабінети» (публікації засідань сесії міської та обласної рад, аналіз рішень, які виносяться депутатами, та їх реалізації) була замінена на рубрику «Визначні херсонці».

- «Визначні херсонці» - статті про лікарів, вчителів, винахідників, науковців, спортсменів, а саме надихаючі інтерв'ю та розповіді про людей, які подолали життєві труднощі та досягли значного успіху та визнання – 6 публікацій, які прочитали 5903 особи.

Додатково до кожного відео-експлейнера у третьому майлстоуні були підготовлені та опубліковані статті у форматі експлейнерів – 8 публікацій, які прочитали 10 445 осіб.

2. Створення 24 відео-історій (підготовка сценаріїв, зйомки, монтаж) тривалістю від 1 до 3 хвилин для поширення у соціальних мережах (Facebook, Youtube). Відео переглянули у Facebook – 203 800 глядачів, Youtube – 1445 глядачів. Значно вплинула на якість відео та

швидкість роботи над ним нова техніка, отримана завдяки підтримці UCBI в кінці першого майлстоуну. У третьому майлстоуні формат відео був змінений з сюжетних на експлейнери, у результаті епізоди з 17 по 23 мають на 30% більше переглядів ніж попередні відео.

На Херсонщині, у селі Калинівка Зеленопідської об'єднаної територіальної громади, запрацював перший в Україні Центр інтегрованих соціальних послуг «Другий шанс». Це спільний проєкт громадських організацій, бізнесу та органів місцевого самоврядування. Один із найкращих сьжетів "Вгору" у 2020 році.

3. Створення 12 інфографік (збір інформації та розробка дизайну) з інструкціями, алгоритмом дій, практичними порадами щодо того, як життя населення зміняться через зміни з пандемією, в законодавстві, реалізацію реформ, вибори. На сайті інфографіку переглянуло 6344 читачі, а у Facebook 76 056 читачів.

4. Оновлення дизайну вебсайту онлайн газети «Вгору» <https://vgoru.org>.

Протягом звітного періоду робота над оновленням сайту була організована з розробниками у Трелло. Майже щотижнево проводились зустрічі оффлайн та онлайн на платформі Zoom, а також сформовано кілька робочих чатів.

У результаті у першому майлстоуні ми розробили дизайн для нового сайту та оформили клікабельний прототип сайту. У другому майлстоуні ми розробили новий логотип та фірмовий стиль для «Вгору» та зверстали новий веб-сайт відповідно до дизайн-макету. 16 листопада <https://vgoru.org> був запущений у новому дизайні для комп'ютерів та усіх мобільних пристроїв. Також ми зробили редизайн усіх сторінок «Вгору» у соціальних мережах.

У третьому майлстоуні робота була зосереджена на відловлювання помилок та тестуванні сайту. У грудні ми запустили сторінку «Послуги» <https://vgoru.org/services> для можливості роботи Вгору, як Продакшн студії та реалізації комерційних проєктів із місцевим бізнесом. У січні ми підключили до основного сайту архів з двох старих платформ починаючи з 2005 року <https://vgoru.org/archive>. Наразі сайт працює без збоїв з усіх пристроїв і ми проводимо SEO оптимізацію ресурсу для нарощування аудиторії, оскільки Google та інші пошуковики та агрегатори новин сприймають сайт як зовсім новий ресурс в інтернеті.

Ми продовжуємо отримувати позитивні відгуки від партнерів та читачів про те наскільки зручним та простим став сайт у користуванні та що він має вигляд не регіонального, а всеукраїнського видання. Також минулого року дизайн нового сайту «Вгору» [отримав нагороду від сайту Behance](#) (ресурс для професійних дизайнерів) за дизайн

інтерфейсу користувача. Відзнаку ми розмістили у футері сайту (знизу), яку видно на кожній сторінці ресурсу.

У січні на стратегічному плануванні «Вгору» ми прийняли рішення змінити назву з онлайн газети «Вгору» на Медіаплатформу «Вгору». Така назва відображає наші цілі, позиціонування та легше сприймається читачами оновленого сайту та фірмового стилю та усіх майданчиках у соц. мережах.

Вплив проєкту. Зростання читацької/ глядацької аудиторії «Вгору»

У першій половині 2020 року перед початком поточного проєкту охоплення аудиторії у Фейсбук було в середньому 30 000 читачів. Після запуску проєкту і регулярної публікації нових матеріалів та нових форматів інфографік та відео аудиторія у соціальних мережах значно зростає. Наразі середнє охоплення у Фейсбук складає 350 000 читачів на місяць. Кількість постійних підписників сторінки у Фейсбук за час проєкту зростає майже на тисячу користувачів з 4051 до 4989.

Велику цікавість аудиторії у соц. мережах викликали інфографіки. Під час реалізації проєкту ми отримали можливість розробляти якісні інфографіки в онлайн програмах та тестувати на аудиторії, вимірювати що саме викликає найбільший суспільний інтерес та в чому ще є потреба. Ми розробили власний стиль та форму подачі інфографік. У першому майлстоуні 4 інфографіки переглянуло 1776, а у другому 37 126, у третьому 37154 у Фейсбук. Кожну інфографіку читачі поширювали до сотні разів.

Канал «Вгору» у Youtube за звітний період охопив 163 900 користувачів, з яких 47 200 переглянули відео та 126 підписали на сторінку.

Якісно проаналізувати аудиторію на сайті <https://vgoru.org/> за звітний період, на жаль, немає змоги. Оскільки минулого року старий сайт мав значні технічні проблеми і ми прийняли рішення не «рятувати» його, а «заклеїти пластиром», щоб сайт міг хоч якось працювати поки команда активно займалась розробкою нового сайту. Після перезапуску у листопаді 2020р. аудиторію сайту доводиться нарощувати майже з нуля, оскільки, щоб читачі нас знайшли не лише за прямим посиланням vgoru.org, а за цікавим контентом, необхідно працювати над SEO налаштуванням та активним просуванням ресурсу. Аудиторія сайту у першій половині 2020р. до початку проєкту - 374 809 користувачів, аудиторія під час реалізації проєкту - 153 685 користувачів.

Та все ж через Google аналітику видно і якісні зрушення, яким посприяв проєкт. Значно зменшився показник відмов на сайті (Bounce Rate) з 91,27% до 87,82 %. Відповідно читачі стали більше часу проводити на сайті. Середня тривалість сеансу зростає з 38 сек. до 51 сек. Вважаємо це теж гарним результатом, оскільки це показник покращення якості та формату контенту, який більше цікавить аудиторію.

Проект «Шерифи для нових громад»

В результаті реформи! До реформи поліції один дільничний інспектор міліції мав обслуговувати близько **2,2 тисяч осіб**, а після реформи передбачено, що територія, яка обслуговується одним дільничним офіцером поліції (ДОП) – поліцейська дільниця – має бути із чисельністю населення, що не перевищує **6 тисяч осіб** у сільській місцевості та **7 тисяч осіб** – у містах.

В реальності ж, як з'ясувала команда проекту, кількість людей яка обслуговується одним дільничним офіцером поліції доходить до 24 тисяч людей, до дільниці входить до 26 населених пунктів. У віддалених селах часто люди скаржаться, що бачать свого дільничного раз на півроку або рідше.

Друга реформа, яка триває з 2014 року і суттєво впливає на безпеку – **Децентралізація** – це передача повноважень та фінансів від державної влади якнайближче до людей - органам місцевого самоврядування. Перший етап відбувався у 2015-2019 роках. В Україні добровільно було створено 982 об'єднані територіальні громади (ОТГ). До складу цих ОТГ увійшли близько 4500 колишніх місцевих рад. 11 млн людей проживають в ОТГ.

У лютому 2020 р. Віце-прем'єр-міністр – Міністр розвитку громад та територій Денис Шмигаль заявив, що реформа децентралізації завершиться в 2020 році проведенням восени місцевих виборів на новій територіальній основі громад. Впродовж року Уряд затвердив новий адміністративно-територіальний устрій базового рівня. Відповідно до розпоряджень Кабінету Міністрів, після місцевих виборів в Україні буде 1469 територіальних громад, які покриватимуть усю територію країни. У липні 2020 р. Верховна Рада України прийняла Постанову № 3650 «Про утворення та ліквідацію районів». Згідно з документом, тепер в Україні 136 районів. Старі 490 районів парламент ліквідував. Та постанову 3809 про призначення чергових місцевих виборів на 25 жовтня 2020 року. ВРУ прийняла зміни до виборчого законодавства. У результаті, після чергових місцевих виборів восени 2020 року на новій територіальній основі районів та громад, повноваження між рівнями управління повинні бути розмежовані за принципом субсидіарності. Мешканці громад мають бути забезпечені механізмами та інструментами впливу на місцеву владу та участі у прийнятті рішень.

20 жовтня 2020 Міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов заявив, що реформу децентралізації мають завершити у 2021 році. Очікується внесення зміни до Конституції щодо децентралізації, які необхідні для подальшого просування реформи та її завершення. <https://decentralization.gov.ua/about>

За оцінками експертів, перший етап децентралізації, який завершується у 2020 році, ще не вирішує проблеми диспропорції між територіями. [Зокрема, у якості та кількості надання послуг на місцевому рівні](#). Розподіл повноважень між державними й місцевими органами влади в контексті адмінреформи тягне за собою низку проблем, з якими стикаються ОТГ. “Проблема, яка постане наступного року – це повноваження місцевих органів влади і держави, їхнє балансування. Має бути повноцінне функціонування місцевого самоврядування, а цьому є спротив, бо ніхто не хоче брати на себе відповідальність, адже державні субвенції зменшуються, а навантаження на місцевий бюджет збільшуватиметься”, - [азначив Данилов](#). Водночас, за його словами, відсутні інструменти здійснення органами місцевого самоврядування своїх повноважень.

Висновки. Обидві реформи мали завершитись у 2020 році. Але, як бачимо, цього не сталося. Навпаки, проблем із безпекою в селах побільшало. Наш проект не втрачає актуальності. Велика кількість об'єднаних громад вимушені самотужки вирішувати безпекові проблеми, розробляти місцеві цільові програми, гуртувати населення для вирішення безпекових проблем, в чому ми можемо їм допомогти.

Проведено семінар у м.Вознесенську Миколаївської області на тему «Успішні практики безпеки в громадах», 19 листопада 2020 року за участі 12-ти дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громади.

Представники команди - керівниця проєкту Наталя Бімбірайте, юристка Олена Старюк та координаторка у Херсонській та Миколаївській областях Ірина Ухваріна презентували напрацювання за 3 роки, обговорили існуючі форми організації безпеки в громадах України, представили національний та міжнародний досвід взаємодії поліції з цивільним населенням. Разом шукали шляхи вирішення проблемних питань щодо взаємодії дільничних офіцерів поліції, поліцейських офіцерів громади з селами та ОТГ, провели анонімне анкетування поліцейських.

Під час семінару з'ясували, що існує суттєва різниця в посадових обов'язках між дільничним офіцером поліції (ДОП) та поліцейським офіцером громад (ПОГ).

Поліцейські офіцери громад поділилися досвідом:

«Раніше половину робочого дня витрачав на наради в районному відділенні поліції, якому був підпорядкований. Виїжджав о 7.30, відбував дві наради і лише о 12.00-13.00 повертався на свою дільницю. Лише кілька годин займався своїми безпосередніми обов'язками на місці і о 16.30 знову їхав до райцентру на нараду. Звісно, за кілька годин робити безпосередньо в селищі нічого не встигав. Доводилося працювати ввечері за рахунок власного часу. Зараз ситуація кардинально інша. Я протягом усього дня перебуваю в громаді. Більше часу присвячую превентивним заходам, профілактичним бесідам у школах із «важкими» дітьми, без яких громадський порядок у селищі неможливий. І вже видно результат – порушень громадського порядку стало менше. Раніше на це бракувало часу».

«Раніше я виконував функції скоріше карального органу й працював за так званою системою «паличок». Мені як дільничному треба було скласти певну кількість протоколів, обов'язково розкрити злочин. Наразі акцент – на профілактиці та роз'ясненнях».

«Нам зробили дуже гарне приміщення з якісним ремонтом. Протягом десяти років моє робоче місце не ремонтувалося, доводилося в разі потреби самому це якось робити. Також нам виділили всю оргтехніку – починаючи від ручки з папером і закінчуючи принтером і комп'ютером. Цього всього раніше не було і доводилося самому якось діставати або купувати за свої гроші. А так, коли все необхідне є, думки налаштовані тільки на роботу».

«В результаті реформ з 12-ти дільничних нас залишилося 4. Чесно кажучи, одному їхати на виклик до того ж самого сімейного бешкетника, страшнувато. Навіть, щоб піти у відпустку, мені доводиться домовлятися, щоб мій колега брав на себе ще й мою територію. Тобто, у нього було 6 тисяч людей на обслуговуванні, а стало – 12 тисяч. І ще дуже залежить від території, або мені їхати 30 км на виклик, або 60 км – є різниця?»

Аналіз анкет для дільничних офіцерів громади показав: 100% учасників вважають, що залучення представників громади до співпраці з поліцією у вирішенні безпекових питань є доцільним. Потрібен представник у громаді, який би допомагав дільничному офіцеру поліції. Але практичний досвід співпраці з громадськими формуваннями або добровільними помічниками мають лише 40%.

Учасники поділились позитивним досвідом співпраці:

- Завдяки співпраці з головою громадського формування, володію інформацією про події на території громади у реальному часі, можу розраховувати на допомогу;

- Дієва допомога у розслідуванні злочинів та охорона громадського порядку;
- Допомога у наданні інформації.

Що на думку учасників необхідно для ефективної співпраці:

- Наділити громадські формування певними повноваженнями, наприклад: складання адміністративних протоколів (постанов) за дрібні адміністративні правопорушення;
- Створення громадського формування та запровадження посади «Шерифа»;
- Сформувати активних громадян ОТГ, створити для комунікації групи з мешканців, за допомогою цього здійснювати обмін інформацією та своєчасне реагування на події;
- Співпраця повинна бути, у формі залучення громадськості під час впровадження безпекових проектів та вивчення причин та умов виникнення правопорушення;
- Співпраця націлена на потреби людей;
- Представник громади повинен допомагати поліцейському, наприклад надати інформацію про деяких людей;
- Проведення спільних патрулів, допомога в отриманні інформації;
- Надати деякі окремі повноваження, фінансове забезпечення, збільшення повноважень Поліцейських офіцерів громад.

Що на думку учасників може покращити взаємодію дільничного офіцера поліції з населенням:

- Для покращення потрібно мешкати в даній ОТГ, не відлучатись на інші службові завдання поза межами ОТГ;
- Співпраця з населенням на засадах партнерства;
- Необхідно зменшити вплив начальників Відділів поліції, а саме заборонити їм залучати ДОПів до неприцільних їм завдань і дозволити їм повноцінно працювати в ОТГ;
- Постійне знаходження на території обслуговування, більше часу та можливості спілкування з населенням;
- Дільничний повинен бути весь свій робочий час на своїй ділянці;
- Постійне перебування в громаді;
- Спілкуватись частіше з населенням, організувати зібрання, проводити профілактичні бесіди;
- Постійно спілкуватись з населенням;

Також проблемними є питання матеріально-технічного забезпечення та прогалини та колізії в Законодавстві, які потрібно виправляти. Одним із негативних чинників у роботі дільничних є залучення їх до завдань, не пов'язаних із їх посадовими обов'язками.

Впродовж січня-лютого 2020 року ми спланували та здійснили підготовчі заходи для проведення **круглого столу** «Вплив реформ на безпеку дітей у громадах» 22 березня в рамках правозахисної програми фестивалю Rights Now 17-го Міжнародного фестивалю документального кіно про права людини [Docudays UA](http://Docudays.UA). Правозахисна програма Rights Now! - це щорічний потужний майданчик для дискусій, лекцій, майстер-класів, тренінгів, а також показів документальних стрічок та їх обговорень. Щороку у Rights Now! беруть участь правозахисники, громадські організації, активісти, представники державних органів.

Але через введення в Україні 16 березня 2020 карантинних обмежень у зв'язку з поширенням пандемії COVID-19 Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA 2020 був перенесений на квітень і проводився в онлайн режимі.

Команді проєкту також довелося повністю змінити концепцію і форму заходу. То ж ми провели 29 квітня 2020 року експертну дискусію «Дітям потрібен шериф» в режимі онлайн із сурдоперекладом.

Модератор дискусії: фасилітатор діалогів та групової роботи, дослідник **Максим Єлігулашвілі**.

Спікери:

- директорка комунальної установи «Центр соціальних послуг» Чаплинської селищної ради **Альона Ращупкіна**; помічник Голови Національної поліції України **Андрій Ткачов**; голова громадської організації Херсонський обласний центр «Успішна жінка» **Анжела Литвиненко** та керівниця проєкту «Шерифи для нових громад» **Наталя Бімбірайте**.

Теоретично, захистом інтересів дітей опікується безліч різних державних установ. Але реальне життя дуже далеке від теорії, особливо в селах.

Під час процесу децентралізації в багатьох громадах профільні соціальні служби просто «зникли». А поліція, інспектори ювенальної превенції доїжджають туди лише тоді, коли з дитиною вже сталося щось жахливе.

Зокрема, у лютому 21-річний чоловік побив сина своєї співмешканки за те, що він плакав, не давав відпочивати. Коли дитині стало зле, її поклали в ліжку. Через деякий час «батьки» виявили, що хлопчик помер. Лікарі встановили: смерть сталася через забиття. Дитині був лише один рік і вісім місяців.

У квітні патрульна поліція забрала з міського сміттєзвалища семеро дітей віком від 7 до 14 років. Вони жили там у халабудах разом з батьками та сортували сміття. У найменших навіть не було свідоцтв про народження. Ще троє дітей, 7-ми, 8-ми і 10 років, порпалися з батьком на смітниках у Скадовську, сміттєзвалище замінило їм дім. Молодший хлопчик виявився хворим на пневмонію, а старші - заражені педикульозом.

Також, за словами старшого офіцера відділу дільничних інспекторів поліції Херсонської області Віталія Сайфутдінова, з початку карантинних заходів й станом на 28 квітня, надійшло 850 повідомлень про домашнє насильство. Складено 580 адміністративних протоколів за ст. 173-2 Кодексу про адмінправопорушення, а саме – домашнє насильство, винесено 153 термінових заборонних приписи кривдникам.

Чому так трапляється? І що можемо зробити, аби діти не потерпали від батьківських чвар, від побоїв, знущань, голоду, не потрапляли в трудове та сексуальне рабство? Саме про це йшла мова під час онлайн дискусії.

Як розповіла пані Альона Ращупкіна, раніше в кожному районі були соціальні працівники. Вони опікувалися родинами, що опинилися в складних життєвих обставинах. Тепер кожна ОТГ сама вирішує, чи утримувати такого фахівця, чи ні. І, на жаль, частіше схиляються до «ні», бо бюджет «не гумовий». У цьому сенсі Чаплинка – «щасливий виняток», адже тут створена та працює окрема профільна комунальна установа. Соціальні працівники є в кожному селі громади, вони там мешкають і завжди готові прийти на допомогу в будь яку пору доби, попри вихідні та свята. Але стикаємося з тим, що найбільша загроза дітям – їхні батьки. А діти зазвичай не зізнаються, бо дуже бояться потрапити в інтернат, втратити родину. І якщо їх вилучати, то куди їх потім направляти?

Крім того, соціальні працівники не можуть без дозволу батьків зайти до будинку, подивитися, в якому стані діти, в яких умовах вони живуть. А під час сімейних чвар часто самі наражаються на небезпеку, бо розлючений «батько» може й за вила схопитися.

Помічник Голови Національної поліції України Андрій Ткачов, який в минулому теж мав досвід соціальної роботи, підтвердив - «прогалин» дійсно дуже багато. Виявляється,

поліція теж іноді буває безсила і не може діяти за рамками своїх повноважень. Наприклад, коли виклик про захист дитини від батьків надходить уночі чи на вихідних. І без відповідного акту від служби у справах дітей правоохоронці не можуть вилучити малечу із родини. Однак у такий час служби не працюють, а діти у небезпеці, їх не можна залишати вдома. Тож офіцери ризикують – забирають малечу й відвозять до лікарень. А акти складають вже потім. Також поліція не може відкрити кримінальне провадження щодо батьків, які знущаються над дітьми, доки не буде офіційної заяви від громадян. Тож закликає не мовчати, якщо бачимо такі ситуації, поки не сталося лихо.

Пані Анжела Литвиненко розповіла про дітей, яких втягують у злочини, які потерпають від сексуального та трудового рабства і вимушені жебракувати. Та поділилися досвідом, як можна покращити ситуацію, зокрема, запропонувала втілювати всім разом принцип «4 П».

Всі спікери та інші учасники дискусії говорили майже те саме, що діти наразі є найбільш вразливими і незахищеними членами суспільства. Насамперед вкрай не вистачає превентивної, тобто профілактичної роботи з родинами, щоб попередити трагедії. І в цьому напрямку треба консолідувати зусилля і державних установ, і органів місцевого самоврядування, і громадськості

Відеотрансляцію переглянули **1673** осіб з офіційних фейсбук сторінок [Docudays UA](#) та [“Шерифи для нових громад”](#). Відеозапис також доступний на сайтах організаторів [Docudays UA](#) та [“Шерифи для нових громад”](#) та трьох каналах Youtube - Громадське, [Докудейз](#), [Шерифи для нових громад](#). Загальне охоплення аудиторії, залученої до перегляду трансляції перебільшує **12281** осіб.

За результатами заходу вийшло **30 публікацій** на національних та регіональних онлайн ресурсах, серед яких: “Громадській простір”, Docudays UA, Інформаційне агентство «Українські Національні Новини», Громадське Телебачення, Експертний центр з прав людини, “Дзеркало тижня”, ZMINA, Онлайн газета “Вгору” та інші.

Таким чином, завдяки карантинним обмеженням нам вдалося зібрати більшу аудиторію, ніж планувалося до цього.

Видання щомісячного дайджесту «Безпекові ініціативи в Україні» з моніторингом ЗМІ про безпекові ініціативи в громадах, результати та наслідки їх впровадження, успіхи й помилки. За 2020 рік видано 8 номерів тематичних Дайджестів, а саме:

Дайджест №1 “Безпека громад в умовах карантину”

Дайджест №2 “Права дитини у малих громадах”

Дайджест №3 “Громадське формування на захисті села”

Дайджест №4 “Домашнє насильство: чи допоможуть шерифи?”

Дайджест №5 “Громадське затримання чи законне затримання”

Дайджест №6 “Поліцейські офіцери громади: перший рік”

Дайджест №7 “Безпекові ініціативи. Світовий досвід”

Дайджест №8 “Як живуть громади без шерифів”

Дайджести розіслані електронною поштою для представників громад, поліцейських офіцерів громади, шерифів, громадських радників. Один такий Дайджест, як правило, отримують 209 електронних адресатів. По статистиці 67% з них читають та відвідують наш сайт “Шерифи для нових громад” через посилання в Дайджестах.

Впродовж 2020 року організовано 18 показів документального фільму «Українські шерифи» у співпраці з Мережею виїзних правопросвітницьких кіноклубів Docudays UA. Перегляди відвідали 471 особа - жителі малих і середніх громад, серед яких керівники та депутати ОТГ, сільські голови, старости, представники поліції, вчителі, бібліотекарі і пересічні мешканці.

До того ж, через карантинні обмеження, один із показів відбувся просто неба, ще один показ відбувся в онлайні.

Успіхом є те, що фільм «Українські шерифи» відібраний для навчальної програми модераторів Docudays UA. [Нині до мережі Docudays UA входить 348 кіноклубів.](#)

В рамках «Осінньої школи для модераторів кіноклубів Docudays UA» **24-30.09.2020** у селищі Коблево Миколаївської області відбулася презентація платформи “Шерифи для нових громад” та дискусія про шляхи створення інституту шерифів в малих і середніх громадах України за участю експертів та юридичними консультаціями відбулася. Однією із знакових подій «Осінньої школи» став показ та обговорення документальної стрічки «Українські шерифи» з режисером фільму Романом Бондарчуком, а також представлення проекту «Шерифи для нових громад», одним із координаторів проекту Юрієм Чумаком та юристкою Оленою Старюк. За словами режисера стрічки, саме з легкої руки сільського голови Старої Збур’ївки Віктора Маруняка, за цими інспекторами закріпилася назва «шерифи». В якості «бонусу» було показано ролик «Коли неможливо викликати поліцію», що оповідає про «шерифів» з села Одринка Харківської області. Тема сільських шерифів викликала велике зацікавлення у модераторів мережі Докуклубів.

Презентація проекту на IX Форумі організаційного розвитку громадянського суспільства України відбулася 17 грудня 2020 р. Через карантинні обмеження вперше Форум відбувся у вигляді Всеукраїнського телемарафону, який об’єднав всі регіони країни - 25 комунікаційних платформ у всіх регіонах України сформували інтерактивну мапу громадянського суспільства, яке продемонструвало єдність у часи непевності. Тема «Імунітет до ілюзій» зосередила на процесі розвитку спроможності організацій громадянського суспільства (ОГС) у мінливому та непростою середовищі. Платформа зібрала понад **9400** переглядів онлайн, зареєстрованими заздалегідь представниками громадянського суспільства, органами влади, медіа, бізнесу та міжнародних партнерів. Окрема секція була присвячена взаємодії громадянського суспільства та органів державної і місцевої влади.

У Херсоні був організований майданчик для панельної дискусії, подія транслиувалася онлайн в прямому ефірі на фейсбук сторінці [“Шерифи для нових громад”](#).

Проведений пілотний дводенний тренінг в Музиківській ОТГ Херсонської області 12-13 листопада 2020 року. Практичне проведення і застосування на рівні Музиківської ОТГ аудиту безпеки та формування безпекових ініціатив забезпечили експертка проекту Анжела Литвиненко та керівниця проекту Наталя Бімбірайте. Разом з 14-ма учасниками визначали алгоритм проведення аудиту безпеки, правила техніки безпеки, порядок систематизації даних, документування процесу, складання календарного плану, обговорення питань логістики, складання маршрутів, часові рамки проведення аудиту безпеки, планування подальших кроків.

Пілотний тренінг, проведений у Музиківці став результативним і успішним, а тема запитувана у громадах. Після тренінгу ми отримали запит від 3-х інших територіальних громад на навчання для системної побудови процесів безпеки.

У лютому 2020 року відбулася презентація проекту на загальних зборах Херсонського регіонального відділення Асоціації міст України за участі керівниці проекту Наталі Бімбірайте координаторів та юриста. Виконавча директорка Лариса Оленковська запросила команду проекту взяти участь у практикумах, які влаштовує АМУ для своїх членів і більш детально розповіли про форми організації безпеки у малих громадах, успіхи та виклики. Голови ОТГ дізнались про проект, їх зацікавили наші пропозиції.

Результати анкетування показали, що рівень безпеки в громадах голови оцінюють нижче середнього. Роботою поліції на місцях в основному не задоволені, подекуди, взагалі відсутній зв’язок та співпраця поліції з сільрадами. У зв’язку з реформою, наприклад, з міста Таврійськ відділення поліції взагалі “зникло”. Між тим, рівень крадіжок та проблема з наркоманією у селах загострюються. На думку голів ОТГ, безпекові проблеми загострюються через недостатню чисельність дільничних поліцейських, їх віддалене географічне розташування та тривалий час приїзду поліції на виклик, відсутність патрулювання в сільській місцевості та відсутність “шерифів”.

У Харківському національному університеті внутрішніх справ у лютому 2020 року організовані дві події.

13.02 - [презентація напрацювань проєкту «Шерифи для нових громад» та проведений показ стрічки «Українські шерифи»](#). Захід був організований для 50 студентів факультету №6 (права та масових комунікацій) Університету. Як зауважила декан факультету Оксана Брусакова, в жодній країні поліцейські не в змозі самотужки ефективно забезпечувати публічний порядок без активної допомоги з боку громадян. При цьому плідна співпраця передбачає зусилля як поліції, так і громади, і повинна бути інноваційною, відповідати запитам та викликам сучасного суспільства.

Майбутнім правоохоронцям, юристам, психологам та спеціалістам з фінансів і кібербезпеки координатор проєкту Юрій Чумак нагадав, що зараз у новостворених об'єднаних територіальних громадах є можливість самостійно визначати пріоритети розвитку, і при цьому приділяти більшу увагу забезпеченню громадської безпеки, поєднуючи зусилля поліції та різні моделі вирішення безпекових питань за участі цивільних.

З метою поширення інформації про можливості та методи забезпечення громадської безпеки в малих громадах для цільових аудиторій проєктна команда взяла участь у таких заходах:

березень: 1. Участь в онлайн-презентації інтернет-сторінки «Громади проти COVID-19» (<https://razom.hromady.org>), що була створена Асоціацією Об'єднаних територіальних громад за підтримки Шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International, де команда проєкту «Шерифи для нових громад» тепер може розміщувати інформацію.

2. Участь Юрія Чумака в експертному обговоренні «Взаємодія поліції та населення в умовах карантину», де він представив напрацювання проєкту «Шерифи для нових громад» у дослідженні діяльності правоохоронців в умовах карантину.

квітень: 3. Участь Ілони Коротіциної в онлайн-презентації інтернет-сторінки «Громади проти COVID-19» (<https://razom.hromady.org>), що була створена Асоціацією Об'єднаних територіальних громад за підтримки Шведсько-українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International. На ресурсі розміщуються матеріали проєкту.

травень: 4. Юрій Чумак взяв участь у ток-шоу Харківського обласного радіо «Про головне», присвяченого дослідженню довіри до поліції на Харківщині, говорили про проєкт «Шерифи для нових громад».

червень: 5. Участь Наталі Бімбірайте, Олени Старюк та Вікторії Ільчишеної в Безпековому Марафоні 2020, який організовувався громадською організацією «Інститут миру і порозуміння» за підтримки Міжнародного Фонду «Відродження» в рамках проєкту «Безпечна громада. Розвиток потенціалу стейкхолдерів».

6. Участь Олени Старюк у базовому тренінгу по Безпеці, Ніно Робакідзе, IREX

липень: 7. Участь Олени Старюк в онлайн трансляції круглого столу з теми «Конфлікти в існуючих і нових ОТГ Херсонської області в умовах завершення децентралізації та пандемії».

8. Юрій Чумак взяв участь у круглому столі «Як забезпечити спроможність громад на адміністративному етапі реформи місцевого самоврядування?», організованому Національним інститутом стратегічних досліджень.

серпень: 9. Юрій Чумак виступив на регіональному круглому столі перед представниками ОТГ.

10. Юрій Чумак отримав перемогу за кращий сценарій «Підліткам – про права та правоохоронців» в конкурсі «Найкращий сценарій просвітницьких заходів з прав людини» від Департаменту розвитку мереж Docudays UA.

вересень: 11. Участь Олени Старюк та Юрія Чумака у в рамках «Осінньої школи для модераторів кіноклубів Docudays UA» відбулися показ документальної стрічки «Українські

шерифи» та дискусія про шляхи створення інституту «шерифів» у малих і середніх громадах України. Школа проходила в Коблево Миколаївської області. Обговорення документальної стрічки «Українські шерифи» з режисером фільму Романом Бондарчуком, а також представлення проекту «Шерифи для нових громад», який вивчає успішний досвід містечок та міст України у вирішенні проблем із забезпечення публічної безпеки в громадах.

жовтень: 12. На початку місяця у соцмережі Фейсбук започаткована серія панельних дискусій “Взаємодія поліції та громади в Україні: будуємо діалог і синергію стейкхолдерів”. Координатор проекту у Херсонській та Миколаївській областях Ірина Ухваріна визнана однією з найбільш активних учасниць серії цих панельних дискусій! Учасники мали дискусії з експертами про плюси й недоліки реформи правоохоронних органів, про різні громадські інновації, про досвід інших держав. А також розробляли приклади спільних з правоохоронцями програм. Всього пройшло 7 онлайн-дискусій, зокрема, про: ефективну профілактику правопорушень, принципи взаємодії поліції та громади; безпеку дорожнього руху та виклики на дорозі; шляхи покращення взаємодії з поліцією в ОТГ; громадські консультативні групи; протидію домашньому насиллю; інклюзивний підхід у правоохоронній діяльності тощо.

13. Участь Ірини Ухваріної та Юрія Чумака у панельній дискусії на тему ефективності роботи громадських консультативних груп (ГКГ), розказали про проект “Шерифи для нових громад”.

Підвищення рівня професійної компетенції членів БО “Фонд милосердя та здоров’я”

Учасники команди БО ФМЗ у 2020 році брали участь у наступних навчальних заходах:

- Базовий тренінг по безпеці від IREX SAFE Initiative Eurasia Center Manager (онлайн), 25-26 червня 2020 р.
- Дводенна онлайн-школа з продакшну й просування контенту для редакцій-учасниць мережі DMF, 18 та 19 грудня 2020 року.
- 21 липня 2020 року вебінар “Агентство з розшуку та менеджменту активів (ARMA). Пошук теми для новин і розслідування”. Організатор ГО “Інформаційний прес-центр”.
- 27-28 листопада 2020 р. Технології гібридної війни, як протидіяти фейкам та пропаганді. Український кризовий медіа-центр, офлайн
- Січень- травень 2020 р. офлайн/онлайн Школа тренерів та тренерок (базовий рівень), ГО “Громадський центр ”Нова генерація” (м. Херсон)
- 15-19 червня 2020 року онлайн воркшоп “Безпековий марафон 2020”, ІМП
- 23-24 червня 2020 р. Онлайн-дискусія «Як владі та ГО втілити проєкт за підтримки ЄС: успішні кейси» Представництво Європейського Союзу в Україні
- 13 жовтня 2020 р. онлайн вебінар «Захист честі, гідності та ділової репутації: можливості судової експертизи». Незалежний інститут судових експертиз (НІСЕ)
- 15 жовтня 5, 12, 19 листопада 2020 р.серія вебінарів «Взаємодія поліції та громади в Україні: будуємо діалог і синергію стейкхолдерів»
- Навчання в Осінній школі для модераторів кіноклубів Docudays UA з 24-30 вересня 2020р. в Коблево.
- Участь у навчальній онлайн-конференції в рамках реалізації серії адвокаційних заходів та кампаній «DOCU ДІЄ» 15-19 грудня 2020 р.